

--	--

tazatel

--	--

obec

--	--	--

nevyplňujte: číslo dotaz.

ČESKÁ A SLOVENSKÁ VESNICE

Postupujte následujícím způsobem:

- oslovte respondenta
- představte se a řekněte, že jste tazatel z ČZU v Praze / SPU v Nitre
- vysvětlete respondentovi, že ČZU a SPU v současné době provádí výzkum české a slovenské vesnice
- požádejte respondenta o rozhovor, který bude trvat asi 40 - 50 minut
- klad'te respondentovi otázky přesně podle dotazníku a zaznamenávejte odpovědi

PŘEČTĚTE:

Dobrý den, jmenuji se ..... a jsem z ČZU v Praze, / SPU v Nitre.

Obracíme se na Vás s prosbou o spolupráci při výzkumu životních podmínek venkovského obyvatelstva, který je prováděn Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre a Českou zemědělskou univerzitou v Praze. Jeho cílem je poznání současné situace ve slovenské a české vesnici. Rozšíření informací o životě na venkově je, kromě jiného, užitečné pro zlepšení kvalifikační přípravy studentů, kteří se po ukončení studia na našich univerzitách budou vracet do venkovských oblastí.

Jste jednou z 80 náhodně vybraných osob ve vesnici do 2000 obyvatel. Obracíme se na muže i ženy různého věku, vzdělání, zajímají nás jejich podmínky života na venkově i jejich názory a postoje.

Rádi bychom se dozvěděli, jak se změnila situace Vás i Vaší rodiny po roce 1989, co se pro Vás zlepšilo, co zhoršilo. Domníváme se, že podrobná znalost ekonomického a sociálního vývoje na venkově a v zemědělství pomůže řešit problémy, které se objevují jak na Slovensku, tak v České republice. Proto se Vás dotazujeme i na vnímání rozdílů mezi oběma zeměmi a vývoj Vašich vztahů k této sousední zemi.

Prosíme Vás o otevřeně a pravdivě odpovědi. Výzkum je anonymní, všechny údaje, které nám sdělíte jsou důvěrné a budou zveřejněny jen v hromadném číselném zpracování. Informace o Vás či Vaše názory v žádném případě nebudou spojovány s Vaším jménem.

Dotazník obsahuje 53 otázek a jeho vyplnění bude trvat asi 40-50minut. Děkujeme Vám předem za laskavost a trpělivost.

Jménem řešitelského kolektivu:

Prof. Ing. PhDr. Věra Majerová, CSc., ČZU Praha
Doc. Ing. Mária Fáziková, CSc., SPU Nitra

01. Zapište datum konání rozhovoru!

den:

--	--

 měsíc:

--	--

 2001

ČÁST A: ÚVOD, IDENTIFIKACE

Na úvod mi dovoluňte položit několik otázek o Vaší osobě:

A01. Jste:

- Muž	1
- Žena	2

A02. Ve kterém roce jste se narodil(a)?

19

--	--

A03. Jaké je Vaše nejvyšší dokončené vzdělání?

- Základní (včetně nedokončeného)	1
- Vyučení bez maturity (výuční list)	2
- Vyučení s maturitou (výuční list a maturita)	3
- Nižší střední (střední škola bez maturity)	4
- Střední všeobecné s maturitou (gymnázium, jedenáctiletka, reálka apod.)	5
- Střední odborné s maturitou (průmyslovka, ekonomická škola, zdravotní škola apod.)	6
- Vysokoškolské	7
- Vysokoškolské a další stupeň vzdělání (postgraduální vzdělání, vědecká hodnost, atestace apod.)	8

ČÁST B: RODINA A DOMÁCNOST

B01. Jaký je Váš rodinný stav?

- Svobodný(á)	1	⇒ ot. B03
- Ženatý, vdaná	2	⇒ ot. B02
- Druh, družka	3	⇒ ot. B02
- Rozvedený(á)	4	⇒ ot. B03
- Ovdovělý(á)	5	⇒ ot. B03

B02. Kde pracuje Váš manžel, manželka, druh, družka?

TAZ.: Pokud partner pracuje, napište do okénka kód dle karty „Odvětví národního hospodářství“.

- Pracuje v		
- Nepracuje, studuje, je na mateřské dovolené, v důchodu, , na vojně, nezaměstnaný, atd.	9	9

B03. Kolik členů má Vaše domácnost? Uveďte počet osob, včetně Vás, které společně bydlí, žijí a hospodaří. Domácnost může mít i jenom jednoho člena, pokud žijete a hospodaříte sám.

TAZ.: Pokud 1 - 9, doplňte zleva 0.

--	--

TAZ.: Pokud žije více osob, vyplňte otázku B04!

B04. Jaká je skladba Vaší domácnosti (označte, kdo s Vámi žije ve společné domácnosti)? Sebe zde neuvádějte.

Členové domácnosti	Počet
A – váš manžel, vaše manželka	
B – druh, družka	
C – nezaopatřené děti	
D – zaopatřené děti	
E – zeťové, snachy	
F – vnoučata	
G – rodiče (manžela i manželky)	
H – prarodiče	
I – bratři, sestry (manžela i manželky)	
J – strýci, tety (manžela i manželky)	
K – jiní příbuzní (bratřanci, sestřenice atd.)	
L – nepříbuzné osoby	

B05. Kolik máte dětí, které s Vámi nežijí ve společné domácnosti?

Uved'te počet nezaopatřených dětí	A		
Uved'te počet zaopatřených dětí	B		

(Pokud žádné, zapíšte 00)

B06. Jak zhruba vypadá struktura výdajů Vaší domácnosti, za co vydáváte nejvíce peněz? Pokuste se o odhad v % z celkových výdajů - souhrn by měl činit 100 %.

Výdaje za:	%
A – potraviny, včetně veřejného stravování	
B – bydlení (nájem, elektřina, plyn, telefon)	
C – opravy, údržba a obnova bydlení, spotřebičů, nábytku	
D – náklady spojené s provozem osobního hospodářství	
E – provoz auta, motocyklu, náklady na dopravu	
F – výdaje za ošacení a jeho údržbu	
G – výdaje za kulturu, sport, koníčky, dovolenou	
H – výdaje za lékařskou a sociální péči (lázně, rehabilitaci, pečovatelku ap.)	
I – výdaje za studium a kvalifikační přípravu členů rodiny	
J – splátky dluhů, půjček	
K – spoření	
L – jiné výdaje, vypište	
M – jiné výdaje, vypište	

B07. Jak jste celkově spokojen s vybaveností Vaší domácnosti?

– velmi spokojen	1
– spíše spokojen	2
– spokojen	3
– spíše nespokojen	4
– vůbec nespokojen	5

B08. Co z předmětů dlouhodobé spotřeby ve Vaší domácnosti postrádáte a chtěl(a) byste si co nejdříve pořídit?

Prosím napište:.....

.....

B09. Porovnáte-li současnou životní úroveň Vaší rodiny s životní úrovní před 10 lety, soudíte že je:

– výrazně vyšší	1
– vyšší	2
– zhruba stejná	3
– nižší	4
– podstatně nižší	5
– nedovedu posoudit	6

B10. Porovnáte-li životní úroveň Vaší rodiny s životní úrovní ostatních rodin ve vesnici, řekl(a) byste, že je:

– výrazně vyšší	1
– vyšší	2
– zhruba stejná	3
– nižší	4
– podstatně nižší	5
– nedovedu posoudit	6

ČÁST C: PRÁCE A PRACOVNÍ PODMÍNKY

C01. Jaké je v současné době Vaše hlavní pracovní zapojení? V současné době jste:

EKONOMICKY AKTIVNÍ ⇒ ot. C02	
– v zaměstnaneckém poměru	01
– soukromý(á) podnikatel(ka) bez zaměstnanců, samostatný živnostník	02
– soukr. podnikatel(ka) se zaměstnanci, majitel firmy	03
– člen(ka) zemědělského družstva pracující v družstvu	04
– samostatně hospodařící zemědělec, sám či s rodinou	05
– pracující důchodce(dkyně) včetně invalidního	06
– svobodné povolání	07
– jiné	08
EKONOMICKY NEAKTIVNÍ ⇒ ot. C26	
– nepracující důchodce(kyně) vč. invalidního, rentiér	11
– nezaměstnaný(á), bez práce	12
– žena v domácnosti	13
– voják základní nebo civilní služby	14
– majitel(ka), spolumajitel(ka) firmy - nepracující	15
– student(ka)	16
– učeň(učnice)	17
– jiné	18

C02. V jakém odvětví pracujete? Pokud vykonáváte současně více zaměstnání, uveďte je zde podle důležitosti, které pro Vás mají.

Použijte kartu „Odvětví národního hospodářství“

A – 1. zaměstnání.....	1
B – 2. zaměstnání.....	2

C03. Ve svém hlavním zaměstnání vykonáváte převážně :

– manuální (dělnickou) práci	1
– nemanuální (úřednickou) práci	2

C04. Jaká byla Vaše pracovní kariéra po r. 1989?

– vzestupná	1
– sestupná	2
– kolísavá	3
– nic se nezměnilo	4
– nedovedu posoudit	5

C05. Pracujete v místě bydliště nebo do práce dojíždíte?

– pracuji v místě bydliště	1
– dojíždím (méně než 1/2 hodiny)	2
– dojíždím (mezi 1/2 hodinou a hodinou)	3
– dojíždím (mezi hodinou a dvěma hodinami)	4
– dojíždím (více než dvě hodiny)	5
– vyjíždím podle situace do terénu	6

C06. Uvažujete o změně zaměstnání?

– ano, již jsem rozhodnut(a) a měním zaměstnání	1
– ano, tak do jednoho roku	2
– ano, ale tak do pěti let	3
– zatím o změně neuvažuji	4

C07. Pokud o změně zaměstnání uvažujete, co Vás k tomu vede?

– vypište prosím		
.....		
.....		

C08. Můžete si pracovní místa vybírat nebo je pro Vás v obci a dostupném okolí vhodných míst nedostatek?

– mohu si vybírat z široké nabídky	1
– moc velký výběr není, ale místo bych našel(a)	2
– pracovních míst vhodných pro mne je nedostatek	3
– nemám vůbec naději najít vhodné pracovní místo v obci a dostupném okolí	4
– nové pracovní místo zatím nehledám	5

!!! Otázky pouze pro zaměstnance:

C09. Splňuje Vaše současné zaměstnání následující požadavky? Jste spokojen(a) s:

1=zcela spokojen   2=spíše spokojen
3=spíše nespokojen   4=zcela nespokojen

A	– pracovní náplní	1	2	3	4
B	– využitím Vaší kvalifikace	1	2	3	4
C	– výši platu	1	2	3	4
D	– pracovním prostředím	1	2	3	4
E	– pracovní dobou (časovým režimem)	1	2	3	4
F	– možností zvyšování kvalifikace	1	2	3	4
G	– pracovní perspektivou do budoucna	1	2	3	4
H	– vztahy se spolupracovníky	1	2	3	4
I	– vztahy s nadřízenými	1	2	3	4
J	– péčí podniku o zaměstnance (stravování, rekreace, dětské tábory ap.)	1	2	3	4
K	– jiným, vypište	1	2	3	4

C10. Co z výše uvedeného se po roce 1989 zlepšilo a co se zhoršilo? Uveďte nejvýše tři skutečnosti, které se zlepšily a tři, které se zhoršily:

TAZ.: Odpovědi o zlepšení a zhoršení vyberte z možností A-K (v předcházející otázce C05). Vepisujte písmenka do okének podle pořadí důležitosti.

		1. odpověď	2. odpověď	3. odpověď
A.	zlepšilo se			
B.	zhoršilo se			

C11. Uvažujete o tom, že byste místo zaměstnaneckého pracovního poměru raději podnikal?

– ano	1
– ne	2
– ještě nevím	3

C12. Pokud o tom uvažujete, v jakém odvětví byste rád podnikal?

Použijte kartu „Odvětví národního hospodářství“

--	--

C13. Pro jaký typ podnikání byste se rozhodl?

Použijte kartu „Typ podnikání“

--	--

C14. Co Vám zatím v podnikání bránilo? Uveďte nejvýše tři hlavní důvody.

1. nepotřeboval(a) jsem podnikat, mám (měl(a) jsem) zaměstnání
2. nepotřebuji podnikat, mám jiné zdroje obživy
3. podnikal jsem, ale podnikání jsem zase ukončil
4. nedostatek finančních prostředků
5. rodinné a osobní důvody
6. nevhodné podnikatelské prostředí (složitě finanční předpisy, korupce, vysoké daně, nespolehlivost obchodních partnerů, obtížné vymáhání dluhů)
7. neujasněný podnikatelský záměr
8. nedostatečná kvalifikace
9. nenašel jsem vhodné spolupracovníky, společníky
10. nejistota odbytu
11. jiné, vypište.....

TAZ.: zapište kódy 1-11 (u 1-9 pište zleva 0)

1. důvod
2. důvod
3. důvod

!!! Otázky pouze pro podnikatele:

C15. Jak velký je podnik (firma, farma), který provozujete nebo jste jedním ze spolujednatelů/lek? (Pokud pracujete v podniku (firmě, farmě), pak počty zaměstnanců uvádějte včetně Vás a spolujednatelů/lek.)

– podnikám sám(a)	1
– podnikám jen s rodinnými příslušníky	2
– do 5 zaměstnanců	3
– do 10 zaměstnanců	4
– do 20 zaměstnanců	5
– do 50 zaměstnanců	6
– do 100 zaměstnanců	7
– nad 100 zaměstnanců	8

C16. V jakém odvětví podnikáte?

Použijte kartu „Odvětví národního hospodářství“

--	--

C17. Jaký typ podnikání provozujete?

Použijte kartu „Typ podnikání“

--	--

C18. Pokud soukromě podnikáte jako fyzická nebo právnická osoba v zemědělství, jak velké je Vaše hospodářství? Uvádějte v ha zemědělské půdy.

- Do 1 ha zemědělské půdy	1
- 1 – 5 ha	2
- 6 – 10 ha	3
- 11 –30 ha	4
- 31 – 50 ha	5
- 51 – 100 ha	6
- 101 – 500 ha	7
- 501 – 1000 ha	8
- Nad 1000 ha	9

C19. Jak byste Váš podnik/firmu/farmu charakterizoval(a) z hlediska úspěšnosti:

- výrazně ziskový	1
- průměrně ziskový	2
- vyrovnané zisky a ztráty	3
- částečně ztrátový	4
- výrazně ztrátový	5

C20. Uvažujete o tom, že byste rozšířil(a) podnikání v tomtéž oboru?

- ano	1
- ne	2
- nevím	3

C21. Uvažujete o tom, že byste rozšířil(a) podnikání v jiném oboru?

- ano	1
- ne	2
- nevím	3

C22. Pokud chcete rozšířit podnikání v jiném oboru, u jakém uvažujete?

Použijte kartu „Typ podnikání“

--	--

C23. Uvažujete o tom, že byste ukončil(a) podnikání?

- ano, co nejdříve	1
- ano, ale až někdy v budoucnu	2
- ne	3

C24. Máte komu předat podnik (firmu, farmu) až se rozhodnete ukončit podnikání?

- ano, příbuzným v přímé linii (manželovi, manželce, dětem, vnukům, bratrovi, sestře)	1
- ano, příbuzným v nepřímé linii (strýci, tetě, bratrance, sestřenicí apod.)	2
- ne, podnik bych musel(a) prodat cizím lidem	3

!!! Otázky pro ekonomicky neaktivní:

C25. V jakém odvětví jste pracoval naposledy?

Použijte kartu „Odvětví národního hospodářství“

- dosud jsem trvale zaměstnán(a) nebyl(a)	9	9
- naposledy jsem pracoval(a) v odvětví ...		

C26. Pokud jste bez zaměstnání, jakou práci jste převážně vykonával(a) před jeho ztrátou (opuštěním)?

- manuální (dělnickou) práci	1
- nemanuální (úřednickou) práci	2
- nebyl(a) jsem dosud trvale zaměstnán(a)	3

C27. Jakým způsobem hledáte práci?

- nehledám práci	1
- dotazováním u známých, příbuzných	2

- inzerováním, pročítáním inzerátů	3
- pomocí Úřadů práce	4
- jinak, vypište	5

C28. Můžete si pracovní místa vybírat nebo je pro Vás v obci a dostupném okolí vhodných míst nedostatek?

- mohu si vybírat z široké nabídky	1
- moc velký výběr není, ale místo bych našel(a)	2
- pracovních míst vhodných pro mne je nedostatek	3
- nemám vůbec naději najít vhodné pracovní místo v obci a dostupném okolí	4
- nové pracovní místo zatím nehledám	5

ČÁST D: NÁZORY A POSTOJE KE ZMĚNÁM PO ROCE 1989

D01. Které změny po roce 1989 hodnotíte kladně a které záporně?

1=kladně   2=záporně
3=nezajímá mne   4=nevím

A	- vznikání a zanikání politických stran	1	2	3	4
B	- střídání vlád	1	2	3	4
C	- možnost cestování	1	2	3	4
D	- možnost pracovní kariéry bez povinného členství v nějaké politické straně	1	2	3	4
E	- možnost svobodně vyjádřit své názory na veřejnosti, v tisku	1	2	3	4
F	- (připravované) členství v NATO	1	2	3	4
G	- připravované členství v Evropské unii	1	2	3	4
H	- obnovení náboženského života	1	2	3	4
I	- navrácení soukrom. majetku v restitucích	1	2	3	4
J	- možnost soukromého podnikání	1	2	3	4
K	- širší možnosti vzdělávání	1	2	3	4
L	- vznik nových spolků a hnutí (charitativních, ekologických, apod.)	1	2	3	4
M	- možnost volného cestování do zahraničí	1	2	3	4
N	- možnost návratu emigrantů (trvalého i jen na návštěvy)	1	2	3	4

D02. Každá doba má zároveň své klady a zápory. Která z následujících tvrzení nejlépe vyjadřují Vaše názory a zkušenosti?

A=souhlasí N=nesouhlasí ?=neví

		A	N	?
A	- pracovití a schopní lidé dnes mají možnosti vyniknout a zbohatnout	1	2	3
B	- poctivým způsobem se zbohatnout nedá	1	2	3
C	- mám životní příležitosti a možnosti, o kterých jsem před r. 1989 vůbec nemohl(a) uvažovat	1	2	3
D	- moje děti mají lepší vyhlídky do budoucna, než jsme měli my	1	2	3
E	- je-li člověk schopný a pracovitý, je správné, aby byl bohatší než jiní	1	2	3
F	- stát by měl dohlížet na rovnoměrné rozdělení bohatství mezi lidmi	1	2	3
G	- regulování a omezování volné soutěže vede k hospodářskému úpadku	1	2	3
H	- úspěch v životě závisí hlavně na tom, že znám důležité a vlivné lidi	1	2	3
I	- úspěch v životě závisí hlavně na pilné a svědomité práci	1	2	3

J	– běžný občan se nemá kde odvolat proti nespravedlnosti	1	2	3
K	– pokud člověk důsledně jde za svým cílem, spravedlnosti dosáhne	1	2	3
L	– občan může svými činy a postoji ovlivňovat veřejné dění a politiku	1	2	3
M	– členství v EU pro nás bude spíše výhodné	1	2	3
N	– členství v NATO zajišťuje bezpečnost	1	2	3

D03. Jaká jsou Vaše očekávání do budoucna?

– jsem velký optimista, hospodářská situace se bude rychle zlepšovat	1
– jsem realista, ale myslím, že pozvolně zlepšování hospodářské situace nastane	2
– jsem spíše pesimista, očekávám mírné zhoršení hospodářské situace	3
– jsem velký pesimista, myslím, že hospodářství spěje k úpadku	4
– nevím	5

D04. Vyberte pět cílů, kterých byste chtěli v nejbližší době (cca do 3 let) dosáhnout. Seřadte je podle toho, jak jsou pro Vás v tomto období Vašeho života, důležité.

Předložte dotazovanému kartu „Životní cíle“.

kód 1. životního cíle		
kód 2. životního cíle		
kód 3. životního cíle		
kód 4. životního cíle		
kód 5. životního cíle		

ČÁST E: VNÍMÁNÍ ČESKO-SLOVENSKÝCH VZTAHŮ

E01. Jak celkově hodnotíte rozdělení republiky na Slovenskou a Českou republiku v r. 1993?

– velmi kladně	1
– spíše kladně	2
– tak napůl, má to klady i zápory	3
– spíše záporně	4
– velmi záporně	5

E02. Slovenská republika na rozdělení Československa:

– rozhodně doplatila	1
– spíše doplatila	2
– doplatila i nedoplatila	3
– spíše vydělala	4
– rozhodně vydělala	5
– nedovedu posoudit	6

E03. V České republice se (proti Slovensku) se žije?

– rozhodně snáze	1
– spíše snáze	2
– je to stejné	3
– spíše hůře	4
– rozhodně hůře	5
– nedovedu posoudit	6

E04. Přiřadte Slovákům a Čechům deset vlastností, o nichž si myslíte, že je nejlépe charakterizují.

Použijte kartu „Národní vlastnosti“, vypisujte do řádků pod sebe pouze čísla, označující vlastnosti. Pokud nenajdete

v kartě odpovídající vlastnosti, vypište je do těchto rádek vlastními slovy.

SLOVÁCI O SOBĚ (čísla vlastností, kladných či záporných)	SLOVÁCI O ČEŠÍCH (čísla vlastností, kladných či záporných)

E05. Zamyslete-li se nad Vaším životem přál(a) byste si, aby se opět vrátilo některé z minulých období?

Období	
do r. 1945	1
1946 - 1960	2
1961 - 1970	3
1971 - 1989	4
– od 1990 do současnosti	5
– návrat minulosti si nepřeji	6

E06. Proč?

Prosím vypište:.....

02. Zapomněli jsme se zeptat na něco důležitého z Vašeho života, co byste nám rád(a) sdělil(a)? Vypište, prosím.

.....

.....

.....

.....

Děkuji Vám za rozhovor!

Vyplňte po skončení rozhovoru.

Prohlášení tazatele:

Prohlašuji, že jsem výběr respondenta a rozhovor provedl(a) přesně podle všech instrukcí a že jsem po ukončení rozhovoru celý dotazník zkontroloval(a)
čitelný podpis tazatele:.....